

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/56/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5615207461
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2016:5615207461.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš v právnej veci starostlivosti maloleté deti - V. B., nar. X. V. XXXX, a V. B., nar. XX. M. XXXX, bytom pri matke, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, deti K. W., nar. XX. V. XXXX, trvale bytom L. I., C. XXX/X, t. č. bytom M. XXX/X, a otca M. B., nar. XX. G. XXXX, bytom L. XXX, t. č. O. XXX, okres L. M., o návrhu matky na zvýšenie výživného takto

rozhodol:

Otec je povinný platiť zvýšené výživné na maloletého V. B., nar. X. XX. XXXX, vo výške 75,- eur mesačne a na maloletú V. B., nar. XX. X. XXXX, vo výške 75,- eur mesačne vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky, od 1. 9. 2015.

Zameškané výživné za obdobie od 1. 9. 2015 do 29. 2. 2016 na maloletého V. vo výške 90,- eur a na maloletú V. vo výške 90,- eur súd povoľuje otcovi splácať v splátkach po 10,- eur mesačne na každé dieťa spolu s bežným výživným vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca, pričom prvá splátka je splatná právoplatnosťou výroku tohto rozsudku a nezaplatením čo i len jednej splátky sa stane splatným celý dlh.

V zostávajúcej časti sa návrh matky na zvýšenie výživného na maloleté deti zamietajú.

Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 7P/16/2011 - 24 zo dňa 28. 9. 2011 a rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 4P/401/2010 - 35 zo dňa 21. 12. 2010 v časti o výživnom.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom podaným dňa 26. 8. 2015 na Okresný súd Liptovský Mikuláš sa matka domáhala zvýšenia výživného na maloleté deti V. B. a V. B. s odôvodnením, že naposledy bolo o výživnom rozhodované rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 7P/12/2015, kedy bol návrh otca na zníženie výživného zamietnutý. Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 4P/401/401/2010-35 bolo určené výživné na maloletého V. po 60 eur mesačne, na mal. V. po 50 eur mesačne. Na maloletú V. bolo rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 7P/16/2011 výživné zvýšené na 60 eur mesačne. Súdom stanovené výživné už nepostačuje pokryť potreby detí, a došlo u nich aj k podstatnej zmene pomerov, nakoľko už obidve deti budú navštevovať základné školy. Žijú v podnájme v rodinnom dome v miestnej časti U.. Druh, s ktorým žije, P. I., je t. č. vo výkone trestu odňatia slobody. Má s ním syna P., nar. XX. XX. XXXX. Za bývanie v jednoizbovom byte s príslušenstvom platí 250 eur mesačne. Spoločnosť Provident spláca dlh po 5 eur mesačne.

Maloletý V. navštevuje tretí ročník ZŠ Č. K.. Stravuje sa v škole, navštevuje školský klub detí. Maloletá V. je od septembra 2015 žiačkou 1. ročníka tej istej školy. Pre obidve deti má vybavené dotácie na stravu a pomôcky. Deti sú zdravé, netrpia žiadnymi ochoreniami, s ktorými by sa spájali zvýšené výdavky.

Poskytované jej je náhradné výživné. Otec deťom na výživu vôbec neprispieva, s deťmi sa vôbec nestretáva. Jej príjem, okrem náhradného výživného, spočíva v poberaní rodičovského príspevku a prídavkov na 3 deti.

Matka v písomnom návrhu žiadala zvýšiť výživné na sumu po 100 eur na každé dieťa od podania návrhu.

Súd v rámci dokazovania vypočul matku i otca a oboznámil sa s obsahom listinných dôkazov a pripojených spisov.

Matka na pojednávaní zotrvala na svojom návrhu na zvýšenie výživného pre obidve deti. Stále poberá rodičovský príspevok i náhradné výživné po 60,- eur mesačne na každé dieťa a rodinné prídavky v sume 23,50 na jedno dieťa. Z ústavu na výkon trestu jej od druhu P. I. posielajú na syna P. I. výživné, naposledy v sume okolo 26,- eur. S deťmi býva v prenájme v M. XXX/X, L. M.. Za nájom stále platí 250,- eur mesačne, s deťmi býva sama. Nedoplatok na vode je 120,- eur, avšak nemá ho z čoho zaplatiť. Budúci svokor jej pomáha aj finančne, robieva nákupy a pomáha s prácami okolo domácnosti. V. Q. V. navštevujú základnú školu, V. je žiakom tretej triedy, V. je žiačkou prvej triedy. V. chodí do školského klubu, za ktorý platí 5,- eur na dva mesiace, zvyšok dopláca ÚPSVaR. Taktiež dostáva dotácie na školské obedie pre V. aj pre V.. Za každého platí mesačne 5,- eur. V. chodí do krúžku mažoretiek, za ktorý na začiatku zaplatila 5,- eur. V. chodí na turistický krúžok. Na výlety mu dáva približne 5,- eur mesačne. Dávid nosí okuliare, v septembri zaplatila za rámy a sklá 40,- eur, inak sú obidve deti zdravé. Oblečenie pre V. dostáva od kamarátky, V. oblečenie kupuje, najmä v secondhande, naposledy kupovala v decembri zimnú kombinézu za 3,- eurá. Topánky musí kupovať každý mesiac, syn ich rýchlo zničí. V. kúpila topánky na jeseň, inak ich tiež dostáva od kamarátky. Výdavky na stravu má bežné, avšak jej príjem nestačí. S dcérou bola na vyšetrení u psychológa, má v škole problémy, bude musieť opakovať ročník v základnej škole, ktorú navštevuje teraz, a od nového školského roka bude navštevovať špeciálnu školu v L. M., kde, podľa informácií, bude platíť za všetky učebnice. Z rozhodnutia Centra pedagogicko-psychologického poradenstva mal súd preukázané prijatie V. B. ako klienta centra.

Matka na pojednávaní súdu súčasne oznámila, že od februára začala pracovať na základe dohody o pracovnej činnosti pre zdravotnú poisťovňu Dôvera, a. s. Ak uzatvorí s klientom nejakú zmluvu, bude mať z toho príjem. Zatiaľ uzatvorila tri zmluvy, avšak peniaze dostane až v marci, v sume asi 60,- eur. Hľadá si prácu, ale nemôže si to zatiaľ dovoliť, syna ešte kojí. V decembri dostala peniaze z nadácie, ktorá podporuje rodiny s podobnými problémami, kde je matka sama s deťmi. Otec sa s deťmi vôbec nestretáva, naposledy zaplatil výživné v decembri v sume 40,- eur na obidve deti. Naposledy bol s nimi na Veľkú noc, nič im nedoniesol. Má informácie, že robí načierno v Čechách, aby nemusel platiť. Nevie, kde pracuje, ani aký má príjem.

Otec s návrhom matky vyjadril nesúhlas. Uviedol, že je evidovaný na úrade práce od 19. 2. 2015. Žije s družkou V. Š. a ich dvomi dcérami vo veku 6 a 7 rokov. Celá rodina poberá len dávky v hmotnej núdzi v sume 170,- eur. Naposledy brigádoval v septembri v Bratislave, kde vykonával stavebné práce, avšak teraz práca nie je. Zháňa si prácu v Liptovskom Mikuláši, avšak neúspešne. O práci mimo Slovenska neuvažuje. Nebol sa pýtať na prácu ani v Kauflande, ani v Bille, ani v Lidli, lebo mu dajú plat 360,- eur, a z toho cesta ho stojí 4,- eurá, takže zo zvyšku 120 eur bude musieť dať výživné, a keď bude zamestnaný, jeho družka príde o dávku v hmotnej núdzi, úrad práce by jej nedal už nič. Ani jeho družka sa nebola informovať, napr. v obchodoch, o prácu, lebo jedna z dcér je do dvanástej v škole, a nemal by kto ísť po ňu. V hoteli Permon už bolo pracovné miesto obsadené. Bývajú v rodinnom dome patriacom rodičom jeho družky. Na elektrinu im dávajú mesačne 67,- eur, a keď treba, raz za tri mesiace doplatí za vodu a odvoz smetí. Poberajú prídavky na deti v sume asi 47,- eur. Svokrovci im nemajú z čoho pomáhať. On má ešte 15-ročného syna s T. K., ktorý je v detskom domove, a tomu platí výživné, ako sa mu dá. Za neplatenie výživného na tohto syna bol trestne stíhaný.

Zástupkyňa kolízneho opatrovníka na pojednávaní uviedla, že naposledy bolo o výživnom rozhodované v roku 2010, resp. v roku 2011. V súčasnosti už obidve deti navštevujú základnú školu, s čím má matka

zvýšené výdavky. Otec sa s deťmi nestýka, stanovené výživné neuhrádza. Navrhla, aby bolo výživné upravené od podania návrhu matky primerane veku a potrebám detí.

Okrem výsluchu účastníkov konania sa súd oboznámil s obsahom listinných dôkazov a pripojených spisov Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 7P/12/2015, 9P/4/2013, 4P/38/2012, 7P/16/2011, 4P/401/2010, a na základe vykonaného dokazovania, hodnotiac dôkazy jednotlivo, ako aj v ich vzájomných súvislostiach, mal preukázané nasledovné.

Naposledy bolo rozhodované o výživnom pre maloleté deti rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 7P/12/2015 zo dňa 27. 3. 2015, kedy bol návrh otca na zníženie výživného zamietnutý. Z odôvodnenia uvedeného rozsudku vyplýva, že podľa výslovného tvrdenia otca detí od posledného rozhodnutia o výživnom nedošlo k zmene pomerov na jeho strane. Počet vyživovacích povinností sa nezmenil, na rozdiel od matky detí, ktorej pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť. V čase posledných rozhodnutí o výživnom otec detí nemal žiaden príjem, nebol evidovaný na úrade práce. Mal príjem len z príležitostných brigádnických prác alebo z prác bez zmluvy, bez vyplatenia mzdy. V danej dobe otec poberal dávku v hmotnej núdzi spolu s partnerkou, s ktorou žil v spoločnej domácnosti. Nepreukázal, ani sa nevyjadroval o žiadnej objektívnej príčine, pre ktorú by nemohol pracovať.

Rovnako rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9P/4/2013-24 zo dňa 22. 2. 2013 bol návrh otca na zníženie výživného zamietnutý. Otec v danom čase nebol evidovaný na úrade práce, nevznikol mu nárok na podporu v nezamestnanosti, ani na dávky v hmotnej núdzi a sociálnej pomoci.

Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 4P/401/401/ 2010-35 zo dňa 21. 12. 2010 bolo určené výživné na maloletého V. po 60 eur mesačne a na mal. V. po 50 eur mesačne. Príjem matky v danom období spočíval v poberaní rodičovského príspevku a prídavkov na dve deti, spolu vo výške 208 eur mesačne. Otec bol nezamestnaný, bez nároku na podporu v nezamestnanosti alebo sociálnu dávku., jeho pracovný pomer bol v máji 2007 ukončený dohodou. Vyživovaciu povinnosť mal v danom čase k štyrom deťom.

Pre maloletú V. bolo rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 7P/16/2011 výživné zvýšené na 60 eur mesačne od 3. 8. 2011. V čase uvedeného rozhodnutia otec mal vyživovaciu povinnosť vo výške 100 eur na syna M. B., ktorý bol v ústavnej starostlivosti, k maloletej Q. B., narodenej v roku 2010, s matkou ktorej žil v spoločnej domácnosti. Jediným príjmom tejto domácnosti bol rodičovský príspevok matky maloletej Q. B.. Ani v tom čase nebol otec evidovaný na Úrade práce a nemal žiaden príjem. Obe deti B. v danom čase navštevovali materskú školu, čo predstavovalo výdavky na každé z detí po 13,30 eur mesačne. Matka maloletých detí žila v spoločnej domácnosti so svojou matkou - starou matkou maloletých detí, ktorá bola invalidná dôchodkyňa s príjmom 240 eur mesačne. Rodina obývala garsónku s nákladmi 120 eur mesačne. Matka nemala žiaden príjem, lebo v marci 2011 jej prestal byť vyplácaný rodičovský príspevok. Súd návrh na zvýšenie výživného na maloletého V. B. vtedy zamietol.

Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš má súd preukázané, že s súčasnosti matka pobera rodičovský príspevok v sume 203,20 eur mesačne, rodinné prídavky v sume po 23,52 eur mesačne na každé dieťa, náhradné výživné po 60 eur mesačne na syna V. a dcéru V.. Pribudla jej vyživovacia povinnosť k synovi P., nar. XX. XX. XXXX, ktorého otcom je P. I., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody. Matka si aktuálne zabezpečila nepravidelný zdroj príjmu na základe dohody o vykonaní práce pre Poistovňu Dôvera, a. s.. Otec maloletých detí, je nezamestnaný, evidovaný ako uchádzač o zamestnanie od 19. 2. 2015, jeho rodina pobera dávky v hmotnej núdzi.

Podľa § 26 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej iba Zákon o rodine) - ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 62 Zákona o rodine:

(1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

(5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že matka maloletých detí je opäť na rodičovskej dovolenke s dieťaťom narodeným 16. 12. 2014, jej pravidelný príjem spočíva v poberaní rodičovského príspevku v sume 203,20 eur mesačne, v poberaní náhradného výživného, prídavkov na tri deti v sume po 23,52 eur mesačne. Maloletý V. je od posledného určenia výživného vo výške 60 eur starší o viac ako 5 rokov, v súčasnosti navštevuje tretí ročník základnej školy, má zhoršený zrak, nosí okuliare, mimo školy je aktívny v turistickom záujmovom krúžku, stravuje sa v školskej jedálni. Maloletá V. je od posledného určenia výživného vo výške 60 staršia o štyri a pol roka, v septembri 2015 začala navštevovať základnú školu, navštevuje školskú jedáleň, školský klub detí, záujmový krúžok mažoretiek. V škole sa u nej začali prejavovať problémy s učením, navštevuje Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva.

Od posledného rozhodovania o výživnom, kedy súd zamietol návrh otca na zníženie výživného, sa pomery na strane otca nezmenili, tento je stále nezamestnaný, evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, jeho rodina poberá dávky v hmotnej núdzi. Rovnako otec nezmenil svoje správanie, keď je zrejmé, že naďalej pasívne pristupuje k riešeniu otázky zamestnania a hľadania primeraného zdroja peňažného príjmu, navyše, o deti nejaví dostatočný osobný záujem. Nebola preukázaná existencia objektívnych prekážok, ktoré by mu bránili pracovať. S postojom otca vyplýva, že u neho absentuje skutočný a konštruktívny záujem o prácu aj plnenie vyživovacej povinnosti, podľa jeho vlastného vyjadrenia sa mu fakticky "neoplatí" zamestnať, rodina by prišla o dávky v hmotnej núdzi, a on by "musel dávať na výživné". Napriek jeho tvrdeniu, že prácu si hľadá i sám, na druhej strane nevyužil všetky možnosti pracovných príležitostí v danom regióne. V dôsledku otcovej ľahostajnosti v nedávnej minulosti nastal i stav, kedy pre neplnenie vyživovacej povinnosti ku jednému z jeho detí bol trestne stíhaný a odsúdený.

Hoci deti v súčasnosti ešte nie sú v období intenzívneho rastu a dospievania, je zrejmé, že doposiaľ určené výživné nepostačuje na pokrytie výdavkov súvisiacich so starostlivosťou o ne. S pribúdajúcim vekom sa zvyšujú náklady na ich ošatenie, stravovanie, na uhrádzanie nákladov spojených s návštevou základnej školy, u maloletej V. aj školského klubu, vyvíjaním mimoškolských aktivít, ako aj nákladov spojených so zrakovým znevýhodnením maloletého V.. Táto zmena pomerov na strane maloletých detí je dôvodom pre rozhodnutie súdu o zvýšení výživného zo sumy určenej na maloletého V. vo výške 60,- eur na sumu 75 eur mesačne, a na maloletú V. zo sumy 60,- eur mesačne na sumu 75,- eur mesačne. Takto určená suma zvýšeného výživného v primeranej miere proporcionálne zohľadňuje schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca, i odôvodnené potreby maloletých detí, za situácie, keď matka maloletých v súčasnosti svoju osobnú starostlivosť venuje aj ďalšiemu maloletému dieťaťu a jej zárobkové možnosti, hoci aktuálne svedčia o možnosti čiastočného zlepšenia majetkových pomerov, sú limitované, napriek jej iniciatívnej snahe vylepšiť finančný rozpočet rodiny dohodou o vykonaní práce.

Hoci zvýšené výživné nepostačuje na pokrytie všetkých odôvodnených potrieb maloletých detí, pri jeho určení bral súd do úvahy mieru proporcionality i limity otcových možností a schopností, a v zostávajúcej časti súd návrh matky zamietol .

Súd určil počiatok zvýšeného výživného na obdobie od 1. 9. 2015, teda od počiatku nového školského roka , kedy najmä došlo ku výraznej zmene pomerov na strane obidvoch detí, pričom takto určený počiatok zvýšenia výživného blízko korešponduje s dátumom podania návrhu matky na zvýšenie výživného, dňom 26. 8. 2015. Otcovi vznikol dlh na výživnom vo výške 90 eur na obidve deti, a tento sa mu povoľuje splácať v splátkach po 10 eur mesačne na každé dieťa spolu s bežným výživným vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca, pričom prvá splátka je splatná právoplatnosťou výroku tohto rozsudku, a nezaplatením čo i len jednej splátky sa stane splatným celý dlh.

Týmto rozsudkom sa mení rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 7P/16/2011 - 24 zo dňa 28. 9. 2011 a rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 4P/401/2010 - 35 zo dňa 21. 12. 2010 v časti o výživnom.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 146 ods. 1 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku tak, že ich náhradu účastníkom konania nepriznal, nakoľko konanie bolo možné začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zaistenie rozhodujúcich skutočností,
- d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2).

V prípade, ak si povinný dobrovoľne neplní povinnosť stanovenú rozhodnutím súdu, oprávnený môže navrhnúť exekúciu podľa osobitného zákona.